

Król Władysław Jagiełło – patron naszej szkoły

Władysław Jagiełło był założycielem dynastii Jagiellonów w Królestwie Polskim. W **1385 roku** na mocy unii w Krewie **Wielki Książę Litewski – Jogaila** przyjął chrzest i imię **Władysław**. Na mocy unii personalnej świeżo ochrzczony Litwin poślubił króla Polski, **Jadwigę Andegaweńską**. Małżonkowie wspólnie dokonali chrystianizacji Litwy. W 1399 roku doczekali się dziecka. Córeczka, Bonifacja wkrótce zmarła, a zaraz po niej królowa Jadwiga, współcześnie polska święta. Mąż spełnił ostatnią prośbę zmarłej żony i jej klejnoty przeznaczył na odnowienie Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dopiero z małżeństwa z czwartą żoną - **Zofią Holszańską „Sońką”** doczekał się żyjących synów: Władysława i Kazimierza. W zamian za zapewnienie tronu dla synów wydał dla szlachty liczne przywileje. **Największym osiągnięciem Władysława Jagiełły było wygranie bitwy z Krzyżakami pod Grunwaldem w dniu 15 lipca 1410 roku.**

Co robił Jagiełło na Ziemi Sochaczewskiej???

W sierpniu 1409 roku Wielki Mistrz Krzyżacki Ulryk von Jungingen wypowiedział Polsce wojnę i zakon uderzył na nasz kraj zdobywając Kujawy i Wielkopolskę. Wiosną 1410 roku zarządzono mobilizację wszystkich powołanych do służby wojskowej Polaków. Chorągwie małopolskie i zaciężni z Czech zgromadzili się w Wolborzu. **24 czerwca 1410 roku przybył tam Władysław Jagiełło, po czym 26 czerwca jego armia ruszyła na północ. 28 czerwca 1410 roku oddziały polskie zatrzymały się we wsi Samice, leżącej nad Rawką, a następnie przez dzisiejsze wsie: Mizerkę, Żylin i Zakrzew dotarły do Kozłowa Biskupiego.** Był to dzień 29 czerwca, który Jan Długosz w *Annales seu Cronicae incliti regni Poloniae* („Roczniki czyli Kroniki Sławnego Królestwa Polskiego”) w X Księdze tak opisuje: „ ...**W niedzielę w uroczystość św. Apostołów Piotra i Pawła doszedł [Władysław Jagiełło] do wsi biskupa poznańskiego Kozłów...**”. Było to miejsce połączenia się chorągwi województw zachodnich z wojskami monarchy. Król polski pomodlił się w ówczesnej drewnianej świątyni i jak podają źródła przyjął posła od wielkiego księcia litewskiego Witolda. Wiadomości od posłańca nie były najlepsze, gdyż wojska litewskie, które stały nad Narwią, ogarnął strach przed przepłynięciem się na drugi brzeg. Władysław Jagiełło wysłał Witoldowi, Wielkiemu Księciu Litewskiemu, 12 chorągwi polskich w celu zabezpieczenia wojsk litewskich i ruskich przed Krzyżakami. „...*Feria secunda in crastino sanctorum Petri et Pauli motis Wladislaus rex ex willa Kozlow ...*”. Fragment ten mówi, że w poniedziałek król polski opuścił wieś Kozłów i udał się ze swym wojskiem w dalszy pochód do Czerwińska. Minąwszy wsie Boryszew, Czerwonkę, Kistki, Chodaków, Plecewice, Konary i Brochów, przekroczyły rzeczkę Łasicę w okolicach Tułowic¹. Przez Wilcze Tułowskie i Śladowskie wojsko dotarło do brzegów Wisły nieco powyżej Czerwińska, gdzie dołączyła do niego armia litewska. Warto dodać, że była to

¹ L. Nawrocki, *Kalendarium wydarzeń historycznych na ziemi sochaczewskiej*, Sochaczew 2000, s. 9.

jedyna wyprawa przez ziemię sochaczewską prowadzona z południa na północ i jedyna, jak się potem okazało, zwycięska². Chorągwie Witolda idąc z Konina około 1 lipca 1410 roku, przepравиły się przez Bzurę w Kozłowie Biskupim i Sochaczewie. 2 lipca 1410 roku połączone siły przeszły przez most pontonowy na Wiśle (cudzie ówczesnej techniki) i podążyły, nie bez trudów zresztą, ku swojej wielkiej glorii.

Wydarzenia te barwnie opisuje Józef Ignacy Kraszewski w książce *Krzyżacy 1410*, „...Na św. Piotra i Pawła ciągnęło wojsko do Kozłowa nad Bzurą, tam niedzielne i świąteczne razem odprawując nabożeństwo. Niepokojono się nieco wieści od Witolda oczekując, gdy goniec od niego do Jagiełły przybył, że ze wszystkimi siłami swymi stoi nad Narwią, nie śmiąc się przeprawić przez nią w obawie, aby go przyjaciel nie zaskoczył z tyłu albo z boku. Za czym mu chorągwi kilka zaraz dla osłony posłano.

Ciągnęło tak wojsko dalej do Kozienic, gdzie ów sławny most dlań budowano, na owe czasy osobliwy i niewidzialny. Był to pierwszy tego rodzaju do przeprawy użyty, a tak mocny, e po nim nie tylko wojsko całe, ale działa i kule kamienne, i wozy z żywnością bezpiecznie przeprawić się mogły na przeciwny brzeg do obozu, kędy Czechowie kunsztem swym tabory ustawili. [...]w święto Nawiedzenia N. Panny Marii, jechał król do Czerwińska do klasztoru na nabożeństwo ze znaczną częścią rycerstwa swojego. Tam nań czekał Jan biskup płocki... ”³.

Bibliografia:

Kraszewski Józef Ignacy, *Krzyżacy 1410*, Wydawnictwo „Śląsk, Katowice 1983.

Kuczyński Maria Stefan, *Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409–1411*, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1980.

Nawrocki Leszek, *Kalendarium wydarzeń historycznych na ziemi sochaczewskiej*, Agencja „TeWi”, Sochaczew 2000.

Pałucki Władysław, *Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku*, Polska Akademia Nauk Instytut Historii, Warszawa 1973

Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Sochaczewie, *Wędrówki szlakiem Jagiełły po ziemi sochaczewskiej*, Sochaczew 2006.

² W. Pałucki, *Ziemia sochaczewska w wiekach XIV – XVIII* [w:] „Dzieje Sochaczewa i Ziemi Sochaczewskiej”, Warszawa 1970, s. 75.

³ J. I. Kraszewski, *Krzyżacy 1410*, Katowice 1983, s. 59-60.